

Praksisnotat om socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85

Indhold

- I. Lovgrundlag
- II. Personkredsen for socialpædagogisk støtte
- III. Udmåling af socialpædagogisk støtte
- IV. Tilrettelæggelsen af hjælpen
- V. Grænsefladen til andre bestemmelser
- VI. Andre tilbud
- VII. Principafgørelser
- VIII. De konkrete sager

I. Lovgrundlag

Notatet er baseret på lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019 om social service (serviceloven),

Uddrag af serviceloven:

§ 85. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Vejledning nr. 10284 af 11. december 2017 om socialpædagogisk bistand, støtte- og kontaktpersoner, behandling og pasning af nærtstående efter reglerne i serviceloven.

II. Personkredsen for socialpædagogisk støtte

Tildeling af støtte efter § 85 forudsætter en betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Kommunen skal tilbyde socialpædagogisk støtte til borgere, der har behov for det. Det kan for eksempel være støtte til at deltage i en bestemt aktivitet eller til at udføre en bestemt funktion. Behovet skal skyldes betydelig nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Borgere med betydelig nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer skal så vidt muligt kunne leve og udfolde sig på lige fod med andre.

For at en borger kan få socialpædagogisk støtte, kræver det, at borgeren er omfattet af personkredsen for støtte for hver aktivitet eller funktion.

Det kræver, at behovet for støtte skal:

- falde ind under den form for støtte, der er omfattet af bestemmelsen
- skyldes borgerens betydelige funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer.

Borgerens behov for støtte skal være på grund af hans eller hendes betydelige funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer. Det betyder, at der skal være årsagssammenhæng mellem funktionsnedsættelse eller de sociale problemer og behovet for støtte.

Det er ikke et krav, at funktionsnedsættelsen/særlige sociale problemer er varige, eller at borgeren har en diagnose. Særlige sociale problemer kan være stof- og alkoholmisbrug, eller at borgeren har særligt vanskeligt ved at begå sig socialt i samfundet. Det kan du læse mere om i principmeddelelse 6-18.

Hvis borgeren på anden vis får opfyldt sit støttebehov, kan vedkommende ikke få socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. Det kan fx være, fordi behovet bliver dækket i et tilbud eller et aktivitets- eller samværstilbud.

Kommunen skal ikke lave en samlet vurdering af, om borgeren er omfattet af personkredsen og herefter bredt bevilge socialpædagogisk støtte til forskellige funktioner. Kommunen skal først vurdere, at borgeren er omfattet af personkredsen i forhold til den enkelte funktion eller aktivitet.

Personkredsbedømmelsen skal altså ske i forhold til hver aktivitet eller funktion. Det betyder, at borgeren kan være i personkredsen for nogle aktiviteter eller funktioner, men ikke er det for andre.

Principmeddelelse 29-17:

Kommunen skal efter serviceloven tilbyde den nødvendige socialpædagogiske støtte til aktiviteter, så borgere med betydelig nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er i stand til at leve og udfolde sig på lige fod med andre. Det gælder uanset boform.

Kompensationsprincippet betyder, at kommunen altid skal vurdere, om borgeren allerede er kompenseret for sit behov for hjælp. I vurderingen skal kommunen inddrage, hvilken hjælp borgeren allerede modtager, og om borgeren dermed er tilstrækkeligt kompenseret.

Kommunen skal afdække formålet med den socialpædagogiske støtte

Når kommunen skal afgøre, om borgeren er omfattet af personkredsen til socialpædagogisk støtte, skal kommunen vurdere, om den hjælp, der søges om, falder ind under den form for støtte, der er omfattet af bestemmelsen om socialpædagogisk støtte, og om det er borgerens betydelige funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, der er årsag til, at borgeren har behov for støtten.

Kommunen skal også afklare formålet med den aktivitet, der søges om støtte til. Dette skal ske i samarbejde med borgeren, værgeren eller andre, der er relevante at inddrage i oplysningen af borgerens støttebehov

III. Udmåling af den socialpædagogisk støtte

Socialpædagogisk støtte kan bestå af et bredt spektrum af socialpædagogiske foranstaltninger og andre støtteforanstaltninger. Der kan f.eks. gives vejledning, rådgivning, optræning og hjælp til selvhjælp til at udføre dagligdagens gøremål m.v. Hjælpen skal tage udgangspunkt i pågældendes egne behov og forudsætninger og gives med respekt for den enkeltes integritet og værdighed. Hjælpen bør tage sigte på hjælp til selvhjælp både på det praktiske og det personlige plan.

Socialpædagogisk bistand til såvel personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer kan bl.a. bestå i rådgivning i forbindelse med fritids- og kulturaktiviteter m.v., opretholdelse af sociale netværk samt hjælp til administration af personlige forhold og konfliktløsning. Der kan f.eks. også være behov for hjælp til, at den enkelte kan tilrettelægge og overskue sin egen økonomi, eller støtte i forbindelse med varetagelsen af forælderrollen, herunder støtte til udvikling af færdigheder, hvis den pågældende som forælder har behov herfor. Det socialpædagogiske arbejde kan således støtte den enkelte til selv at træffe valg og til at få indflydelse på sin egen situation. Hjælpen kan også bestå af mere praktisk betonedede funktioner, som f.eks. indkøb, ledsagelse til behandling og lægebesøg, rejser, læsning af post m.v. For personer, der modtager en BPA-ordning efter § 96, kan socialpædagogisk bistand være relevant i forbindelse med optræning af færdigheder til at kunne varetage opgaverne i en BPA-ordning, jf. vejledning til serviceloven om borgerstyret personlig assistance.

Principmeddelelse 6-18:

Der kan bevilliges hjælp til både vedligeholdelse og udvikling af færdigheder til borgere med betydelig funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, hvis de har behov herfor, for at de så vidt muligt kan leve et liv på, på lige fod med andre (kompensationsprincippet).

Der kan ydes hjælp til at åbne post og få reageret på breve, hjælp til at planlægge og overholde aftaler med fx bank, læge, jobcenter eller det psykiatriske behandlingssystem, og hjælp til at bryde social isolation. Hjælpen kan ydes både i og uden for hjemmet.

Det afgørende er, at hjælpebehovet er en følge af den nedsatte funktionsevne eller de særlige sociale problemer, og at borgeren ikke er – eller kan – kompenseres på anden vis.

Kommunen kan ikke gå ud fra, at borgeren kan få hjælp fra andre myndigheder – eller andre afdelinger i samme kommune – men skal undersøge, om det faktisk er en mulighed, som borgeren kan benytte, og som kan dække borgerens behov. Der kan ydes socialpædagogisk bistand til at hjælpe borgeren med at kontakte andre myndigheder, afdelinger eller sektorer.

Til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne kan socialpædagogisk støtte f.eks. bestå af støtte med henblik på at styrke den pågældendes muligheder for selv at klare dagligdagen, herunder træning i at klæde sig på, spisetræning, hjælp til indkøb m.v. Bistanden kan f.eks. også bestå af den mere omsorgsbetonede og intensive støtte til personer med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, hvor f.eks. den personlige omsorg og pleje kan være et mål i sig selv.

For personer med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne vil hjælpen udover egentlig optræning og behandling kunne omfatte oplæring/genoplæring i daglige færdigheder, omsorg, støtte til udvikling af egne ressourcer, herunder muligheder for at kommunikere og indgå i samvær med andre, bl.a. samvær med egne børn.

Afhængig af de konkrete omstændighederne vil socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85 kunne bestå af ledsagelse, både når der er tale om individuelle og fælles aktiviteter, herunder fritids- og kulturtilbud, aktiviteter af social karakter, aktivitets- og samværstilbud, beskyttet beskæftigelse, o.l. Det kan f.eks. være relevant for, at den pågældende kan fastholde egen identitet og opnå en mere aktiv livsudfoldelse. Der henvises til vejledning om særlig støtte til voksne om ledsagelse, jf. servicelovens § 97.

Det bemærkes, at visse kommunale og regionale døgntilbud har mulighed for at tilbyde beboere med betydelig nedsat psykisk funktionsevne tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie. Der henvises i denne forbindelse til lov nr. 649 af 8. juni 2017 om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie og til Vejledning om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie.

Principmeddelelse 60-15:

Borgere med betydelig nedsat psykisk og fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer kan have ret til at modtage socialpædagogisk støtte under kortere ophold uden for borgerens bopæl.

Kompensationsprincippet

Kommunen skal yde den nødvendige hjælp og støtte efter servicelovens regler om socialpædagogisk støtte, så borgere med betydelig nedsat psykisk og fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er stand til at leve og udfolde sig som andre, der ikke har en funktionsnedsættelse. Dette gælder også, når borgere skal have støtte ved ophold uden for hjemmet. Støtten er uafhængig af boform.

Kommunen kan blandt andet bevilge støtte i form af socialpædagogiske hjælpere, der følger med borgeren på ophold uden for hjemmet.

Socialpædagogisk bistand til personer med særlige sociale problemer, herunder sindslidende, stof- og alkoholmisbrugere samt tidligere og nuværende hjemløse, kan f.eks. være rettet mod en større selvstændiggørelse og udvikling af personlige færdigheder, opretholdelse af sociale netværk, struktur i dagligdagen m.v. Målet kan være, at den pågældende i højere grad kan gøre brug af samfundets almindelige tilbud. Der kan f.eks. også være tale om støtte i forbindelse med udslusning fra en social boform efter servicelovens §§ 107-110 eller til støtte til lejere i boligafdelinger for socialt udsatte (skæve boliger).

Uanset hvilken form for socialpædagogisk støtte, der gives, er det afgørende, at hjælpen tager udgangspunkt i den enkeltes individuelle situation, nedsatte funktionsevne eller særlige sociale problemer, og at den udføres med respekt for den enkeltes selvbestemmelse, behov og ressourcer. Hjælpen skal endvidere ydes i overensstemmelse med den afgørelse, som kommunalbestyrelsen har truffet om indsatsen i forhold til den pågældende.

Hvis pågældende er forælder, kan der være behov at vurdere, om vedkommende har behov for socialpædagogisk støtte i forbindelse med varetagelsen af forælderrollen, eller om der er behov for andre former for kompensation efter servicelovens bestemmelser som f.eks. servicelovens § 83 til praktisk støtte og hjælp i hjemmet eller håndsrækninger efter servicelovens § 100, jf. Vejledning om særlig støtte til voksne. Der er her alene tale om en vurdering af, om den pågældende forælder har behov for handicapkompenserende støtte til varetagelsen af forælderrollen. Hvis der er tale om, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte efter servicelovens kapitel 11, skal der foretages en børnefaglig undersøgelse efter reglerne i servicelovens § 50. Der henvises til vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier.

Socialpædagogisk støtte er uafhængig af familiemedlemmer.

Principmeddelelse 39-09:

Serviceovens bestemmelse om afløsning og aflastning finder alene anvendelse, når en ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende tilkendegiver at ville passe en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

En hjemmeboende voksen, der ikke har nære pårørende, som tilkendegiver at ville passe vedkommende, har krav på personlig hjælp, omsorg og pleje efter serviceovens bestemmelse herom samt den øvrige sociale lovgivning.

Kommunen kan både udmåle hjælpen efter aktivitet eller funktion eller sætte tid på, hvor lang tid en leverandør tager om at få løst de enkelte opgaver.

Hvis kommunen vælger ikke at sætte tid på, så kan en leverandør ikke vælge at fastsætte en tid. Det betyder, at leverandøren skal sørge for, at opgaven først er løst, når der er enighed om, at borgeren har fået løst opgaven.

Hvis kommunen foretager en tidsestimering af, hvor meget hjælp borgeren skal have fx om ugen, så skal kommunen kunne forklare, hvis der er uenighed, at opgaven eller opgaverne kan løses indenfor den udmålte tid.

IV. Tilrettelæggelse af hjælpen:

Kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale område. Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget til borgeren. Beslutningen om hvem, der skal levere hjælpen efter serviceoven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed.

Der er ikke frit valg af leverandør efter reglen om socialpædagogisk støtte. Kommunen beslutter, hvem der skal udføre de hjælpeopgaver, som der er bevilget støtte efter serviceovens § 85.

Kommunen er dog forpligtet til at sikre, at støtten er tilrettelagt på en sådan måde, at borgeren får opfyldt sit behov for hjælp, og borgeren reelt kan modtage støtten, da formålet med støtten ellers ikke kan opfyldes.

Principmeddelelse 76-17:

Kommunens beslutning om hvem, der skal udføre et tilbud om støtte eller hjælp efter serviceoven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed. Hvis beslutningen er væsentlig indgribende for borgeren, er der imidlertid tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over til Ankestyrelsen. Det er kommunen, der skal tage stilling til, om beslutningen om valg af leverandør er faktisk forvaltningsvirksomhed eller en afgørelse.

Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget.

Kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale område. Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget til borgeren.

Beslutningen om hvem, der skal leverer hjælpen efter serviceloven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed.

Hvis borgeren nægter at modtage nødvendig bevilget støtte, skal kommunen undersøge baggrunden herfor. Borgeren har stadigvæk behov for hjælpen, selvom borgeren ikke vil modtage denne. Et eksempel kan være, at den valgte leverandør - på trods af flere forsøg på at levere socialpædagogisk støtte - ikke formår at etablere den fornødne kontakt til en borger, som har massive angstproblemer. Kommunen bør som følge af sin omsorgsforpligtelse reagere hurtigt og overveje, om leverandøren har den nødvendige fagkundskab i forhold til borgerens funktionsnedsættelse.

Hvis borgeren ønsker en anden leverandør, fordi borgeren har hørt godt om denne, og der ikke er oplysninger om, at den valgte leverandør ikke kan levere hjælpen, har kommunen ikke pligt til at yde et nyt tilbud. Borgeren kan derfor ikke fremtvinge et frit valg af leverandør ved blot at nægte at tage imod kommunens tilbud om hjælp.

Hvis beslutningen om hvem, der skal udføre støtten eller hjælpen, er væsentlig indgribende for borgeren, er der tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen kan alene tage stilling til, om borgeren får den tilstrækkelig hjælp ved den valgte leverandør. Ankestyrelsen kan ikke i sin prøvelse pege på en anden leverandør.

Det er kommunen, der skal tage stilling til, om beslutningen om valg af leverandør er faktisk forvaltningsvirksomhed eller en afgørelse. Denne vurdering er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, som kan påklages til Ankestyrelsen.

Principmeddelelse 21-18: Kommunen skal undersøge, om det rent faktisk er muligt at levere den socialpædagogiske støtte til borgeren under borgerens aktuelle boligbæssige rammer. Hvis borgeren ikke selv kan skabe de rammer, der er nødvendige for at kunne modtage støtten, skal kommunen sørge for, at rammerne for at levere støtten er til stede. Det betyder, at kommunen skal hjælpe borgeren i forhold til at finde indkvartering eller en bolig. Det er fordi, kommunen skal sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer borgerens behov. Det er dog ikke ensbetydende med, at kommunen er forpligtet til at skaffe en lejlighed til borgeren, hvis den bevilgede støtte kan leveres på anden vis.

V. Grænsefladen til andre bestemmelser

Grænseflader til personlig og praktiske opgaver

Socialpædagogisk støtte bevilges til borgere, der har ressourcer til at kunne klare sig selv på nogle områder, men samtidig har behov for hjælp på andre områder. Bestemmelsen kan også anvendes til opgaver i forbindelse med egenomsorg, hvor borgeren ikke har ressourcer til at klare sig selv.

Kommunen skal først og fremmest undersøge, hvad formålet med hjælpen er, herunder hvilken type opgave der skal bevilges hjælp til.

Hvis formålet med hjælpen er, at borgeren skal have udført en opgave, der er af rent praktisk karakter, fx rengøring, skal hjælpen bevilges efter bestemmelsen om personlig pleje og praktisk hjælp i servicelovens §

83, uanset hvad borgerens hjælpebehov mere konkret består i, eller om borgeren kan deltage i udførelsen af opgaven. Det betyder, at hvis borgeren har behov for personlig pleje og praktisk hjælp i form af motivering og guidning af en hjælper ved udførelse af opgaverne, skal hjælpen bevilges efter bestemmelsen om personlig pleje og praktisk hjælp.

Hvis der er tale om personlig pleje eller praktiske opgaver, skal kommunen vurdere, om et rehabiliteringsforløb kan nedsætte behovet for hjælp.

Principmeddelelse 10-19:

Motivering og guidning ved udførelse af de praktiske og personlige opgaver kan gives efter servicelovens bestemmelse om personlig pleje og praktisk hjælp, når det har sammenhæng med udførelsen af opgaven. Det gælder i de tilfælde, hvor den motiverende snak, guidning mv. om hjælpeopgaven (fx rengøring, bad m.v.) også har forbindelse til selve udførelsen af den praktiske og personlige opgave. Hjælperen er som udgangspunkt til stede under opgaven.

Hvis der er tale om opgaver, som ikke hører under bestemmelsen om personlig pleje eller hjælp til praktiske opgaver, skal kommunen overveje, om der er et hjælpebehov efter servicelovens bestemmelse om socialpædagogisk støtte. Det kan fx være hjælp til posthåndtering, økonomi, planlægning af struktur i hverdagen, egenomsorg mv. Hjælperen behøver ikke nødvendigvis at være til stede under udførelsen af de enkelte opgaver.

Grænsefladen til ledsagerordningen

Der kan ydes socialpædagogisk støtte til ledsagelse både til selvvalgte og ikke selvvalgte aktiviteter. Det afgørende er, at borgeren som følge af sin nedsatte funktionsevne har behov for socialpædagogisk støtte ved færden uden for hjemmet.

Principmeddelelse 52-15:

Der er ikke hjemmel i servicelovens bestemmelse om ledsagelse til, at borgere med funktionsnedsættelse selv kan vælge at anvende ordningen til aktiviteter, der er lægeordineret - eksempelvis fysioterapi i form af bassintræning eller ridefysioterapi.

Der er ikke hjemmel til at yde socialpædagogisk støtte til behandling.

Principmeddelelse 63-17:

Socialpædagogisk støtte spænder over et bredt spektrum af ydelser og kan fx bestå af vejledning, rådgivning og hjælp til at udføre dagligdagens gøremål. Hjælpen bør tage sigte på hjælp til selvhjælp både på det personlige og praktiske plan. For borgere med meget betydelig funktionsnedsættelse kan den personlige omsorg være et mål i sig selv. Også meget intensiv og omsorgsbetinget støtte kan ydes i form af socialpædagogisk støtte.

Samtaler om håndtering af følelser og tanker kan bevilges som socialpædagogisk støtte, hvis det er en del af borgerens behov for eksempelvis guidning og støtte på det personlige og praktiske plan, kommunikation med det offentlige og/eller at skabe struktur i hverdagen. Hvis der derimod er tale om håndtering af

følelser og tanker eksempelvis i forhold til hændelser i fortiden, kan hjælpen ikke bevilges som socialpædagogisk støtte.

Hjælp efter andre bestemmelser

Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte

§ 82 a. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

§ 82 b. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Tilbuddet kan gives i op til 6 måneder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Kommunens afgørelser om tilbud efter § 82 a og b kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Men hvis borgeren vil have behandlet sagen om socialpædagogisk støtte, skal kommunen træffe afgørelse om dette, og denne afgørelse kan så påklages til Ankestyrelsen.

VI. Andre tilbud

Kommunen er berettiget til at henvise til andre tilbud, når kommunen skal vurdere, om borgeren er omfattet af personkredsen, der kan modtage støtte efter reglen om socialpædagogisk støtte. Dette gælder både ved ansøgninger om støtte, og når kommunen følger op på, om borgeren stadigvæk er omfattet af personkredsen, som kan modtage socialpædagogisk støtte. Det fremgår således af principmeddelelse 6-18, at kommunen kan henvise til samfundets almene tilbud. Hvis borgerens hjælpebehov kan dækkes via andre tilbud, er borgeren ikke omfattet af personkredsen, som kan modtage socialpædagogisk støtte. Dette fordi borgeren allerede via kommunens tilbud er kompenseret i forhold til sit støttebehov.

Dette kræver dog, at kommunen forklarer og begrunder, hvad tilbuddet kan hjælpe borgeren med, og at kommunen undersøger, om borgeren rent faktisk er i stand til at benytte tilbuddet. Dette følger også af kommunens oplysningsforpligtelse jf. retssikkerhedslovens § 10.

Vi har hjemvist de klagesager, hvor kommunen henviser til andre tilbud, men hvor kommunen ikke har undersøgt, hvad tilbuddet indeholder, om tilbuddet dækker lige præcis det støttebehov, borgeren har, eller om borgeren rent faktisk er i stand til at benytte tilbuddet. Vi har stadfæstet de afgørelser, hvor kommunen har godtgjort, at borgeren kan benytte samfundets almene tilbud, og at disse tilbud dækker borgerens støttebehov.

VII. Principmeddelelser:

Personkreds:

Principmeddelelse 6-18:

Kommunen skal yde socialpædagogisk støtte til borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og borgere med særlige sociale problemer, som medfører et behov for hjælp, omsorg, støtte eller optræning og hjælp til udvikling af færdigheder.

Det er ikke en betingelse, at den betydelige funktionsnedsættelse eller de særlige sociale forhold er varige, eller at borgeren har en diagnose. Socialpædagogisk støtte kan bevilges samtidig med, at borgerens forhold er under afklaring, fx fordi behandlingsmulighederne ikke er udtømte, at borgeren er under helbredsmæssig udredning, eller fordi uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder ikke er afklaret.

Socialpædagogisk støtte kan bevilges til borgere, der har ressourcer til at kunne klare sig selv på nogle områder, men samtidig har behov for hjælp på andre områder.

Hjælpen skal ydes uanset borgerens boform – altså også til borgere, der bor på plejehjem eller i lignende boformer – og kan ydes i kombination med anden støtte, men kommunen er ikke forpligtet til at yde hjælpen i form af en fast og kontinuerlig støtteperson. Hjælpen skal tage udgangspunkt i den enkeltes individuelle situation med respekt for den enkeltes egne behov og ressourcer.

....

Særlige sociale problemer kan fx være misbrug og hjemløshed, der fører til, at borgeren ikke er i stand til at benytte sig af samfundets tilbud og muligheder. Der skal være tale om, at borgerens livsudfoldelse er begrænset i et sådant omfang, at han/hun ikke kan leve et liv på lige fod med andre.

Om sproglige problemer kan føre til, at en person "har et særligt socialt problem", må bero på en vurdering af omfanget af det afledte behov for støtte, og i hvilket omfang de manglende sprogkunderskaber forhindrer borgeren i at benytte sig af samfundets almindelige tilbud. Ved vurderingen må ligeledes inddrages, om borgeren kan kompenseres på anden vis, fx ved tilbud om sprogundervisning og/eller almindelig tolkebistand.

Ved almindelig tolkebistand forstås tolkning af breve og hjælp til kommunikation i enkeltstående situationer – eksempelvis møder med offentlige myndigheder – hvor det skal sikres, at borgeren har opnået fuld forståelse af en samtale eller lignende. Der kan således ikke henvises til brugen af almindelig tolkning, når de sproglige problemer er af en sådan karakter, at borgeren ikke selvstændigt kan begå sig i almindelige dagligdags situationer.

Udmåling

Principmeddelelse 29-17:

Kommunen skal efter serviceloven tilbyde den nødvendige socialpædagogiske støtte til aktiviteter, så borgere med betydelig nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er i stand til at leve og udfolde sig på lige fod med andre. Det gælder uanset boform.

Kompensationsprincippet betyder, at kommunen altid skal vurdere, om borgeren allerede er kompenseret for sit behov for hjælp. I vurderingen skal kommunen inddrage, hvilken hjælp borgeren allerede modtager, og om borgeren dermed er tilstrækkeligt kompenseret.

Når kommunen skal afgøre, om borgeren er omfattet af personkredsen til socialpædagogisk støtte, skal kommunen vurdere, om den hjælp, der søges om, falder ind under den form for støtte, der er omfattet af bestemmelsen om socialpædagogisk støtte, og om det er borgerens betydelige funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, der er årsag til, at borgeren har behov for støtten.

Kommunen skal også afklare formålet med den aktivitet, der søges om støtte til. Dette skal ske i samarbejde med borgeren, værgeren eller andre, der er relevante at inddrage i oplysningen af borgerens støttebehov.

I kommunens vurdering indgår, om aktiviteten bidrager til at udvikle borgeren, til at fastholde borgerens egen identitet, eller til at borgeren opnår en mere aktiv livsudfoldelse.

Det er ikke en betingelse, at støtten udvikler borgerens funktionsniveau, men det kan indgå i vurderingen. Derudover indgår, om aktiviteten understøtter en selvstændig tilværelse, og/eller om borgeren får mulighed for aktiv deltagelse i samfundet på lige fod med andre.

Kommunen kan tage hensyn til, om borgeren med eller uden socialpædagogisk støtte opnår formålet med aktiviteten på anden vis og derfor er kompenseret for sit støttebehov. Kommunen kan kompensere borgeren med den aktivitet, der er integreret i et botilbud, når aktiviteten efter en konkret vurdering tilgodeser borgerens behov.

Principmeddelelse 60-15:

Kommunen skal yde den nødvendige hjælp og støtte efter servicelovens regler om socialpædagogisk støtte, så borgere med betydelig nedsat psykisk og fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er stand til at leve og udfolde sig som andre, der ikke har en funktionsnedsættelse. Dette gælder også, når borgere skal have støtte ved ophold uden for hjemmet. Støtten er uafhængig af boform.

Kommunen kan blandt andet bevilge støtte i form af socialpædagogiske hjælpere, der følger med borgeren på ophold uden for hjemmet.

Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov for hjælp til socialpædagogisk støtte ved ophold uden for hjemmet.

Hjælp ved ophold uden for Danmark skal vurderes efter udlandsbekendtgørelsen.

Afgørelser efter serviceloven skal træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.

Kommunen kan have generelle vejledende serviceniveauer i forhold til socialpædagogisk støtte uden for hjemmet. Kommunen kan f.eks. fastsætte nærmere retningslinjer for, hvordan den socialpædagogiske støtte uden for hjemmet skal varetages, herunder at borgerens eventuelle botilbud skal varetage den socialpædagogiske støtte ved ophold uden for botilbuddet.

Et serviceniveau indebærer, at den enkelte kommune kan fastsætte nogle vejledende retningslinjer om, hvilken type hjælp der typisk gives i forhold til bestemte typer af behov eller målgrupper.

Kommunen er bundet af serviceniveauet i relation til iagttagelse af ligebehandlingsprincippet. Et eventuelt serviceniveau skal dog fraviges, hvis borgerens behov efter en konkret og individuel vurdering nødvendiggør det. Kommunen skal begrunde en fravigelse fra serviceniveauet i såvel nedadgående som opadgående retning.

Kommunen kan ikke undlade at opfylde servicelovens bestemmelser om hjælp og støtte til borgere med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer med henvisning til, at kommunen ikke har en servicestandard, der giver mulighed for at bevilge socialpædagogisk støtte uden for hjemmet f.eks. i forbindelse med ferieophold.

Kommunen skal inddrage det forhold, at borgeren modtager anden støtte

Kommunen skal vurdere, om borgeren allerede er kompenseret i forhold til ansøgningen om støtte uden for hjemmet. Kommunen skal i denne vurdering inddrage, om borgeren modtager socialpædagogisk støtte til ophold uden for boligen som en integreret del af et botilbud, eller om borgeren modtager anden støtte i forbindelse med ophold uden for hjemmet.

Kommunen skal sikre, at borgere ikke bliver dobbeltkompenseret.

Hjemmeboende voksne børn

Principmeddelelse 39-09

Servicelovens bestemmelse om afløsning og aflastning finder alene anvendelse, når en ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende tilkendegiver at ville passe en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

En hjemmeboende voksen, der ikke har nære pårørende, som tilkendegiver at ville passe vedkommende, har krav på personlig hjælp, omsorg og pleje efter servicelovens bestemmelse herom samt den øvrige sociale lovgivning.

I den konkrete sag havde den hjemmeboende ret til hjælp 24 timer i døgnet.

Tilrettelæggelsen af støtte

Principmeddelelse 21-18:

Socialpædagogisk støtte og midlertidigt botilbud

Personkredsen for socialpædagogisk støtte efter serviceloven omfatter borgere med betydelig nedsat funktionsevne, der som følge heraf har behov for hjælp, omsorg eller støtte.

Personkredsen for et midlertidigt botilbud efter serviceloven omfatter borgere med en betydelig nedsat funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner. Hvis borgeren opfylder disse betingelser, vil vedkommende være berettiget til et midlertidigt botilbud.

Derudover omfatter personkredsen i servicelovens bestemmelse om midlertidige botilbud også borgere med en nedsat funktionsevne, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte, men som ikke har behov for omfattende hjælp i dagligdagen.

Kommunen skal undersøge, om det rent faktisk er muligt at levere den socialpædagogiske støtte til borgeren under borgerens aktuelle boligmæssige rammer. Hvis borgeren ikke selv kan skabe de rammer, der er nødvendige for at kunne modtage støtten, skal kommunen sørge for, at rammerne for at levere støtten er til stede. Det betyder, at kommunen skal hjælpe borgeren i forhold til at finde indkvartering eller en bolig. Det er fordi, kommunen skal sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer borgerens behov. Det er dog ikke ensbetydende med, at kommunen er forpligtet til at skaffe en lejlighed til borgeren, hvis den bevilgede støtte kan leveres på anden vis.

Hvis kommunen kan konstatere, at rammerne for at levere den nødvendige støtte ikke er til stede, og det ikke uden videre er muligt at hjælpe borgeren i forhold til at finde en bolig eller indkvartering, vil borgeren være berettiget til et midlertidigt botilbud, indtil kommunen har sørget for, at borgeren kan få leveret den nødvendige hjælp på anden vis. I sådanne tilfælde vil et tilbud om et midlertidigt botilbud være den eneste måde, kommunen kan levere den nødvendige hjælp på og dermed leve op til sin omsorgsforpligtelse i serviceloven.

Principmeddelelse 76-17:

Kommunens beslutning om hvem, der skal udføre et tilbud om støtte eller hjælp efter serviceloven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed. Hvis beslutningen er væsentlig indgribende for borgeren, er der imidlertid tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over til Ankestyrelsen. Det er kommunen, der skal tage stilling til, om beslutningen om valg af leverandør er faktisk forvaltningsvirksomhed eller en afgørelse.

Det er den voksne borger, som har en funktionsnedsættelse, der er part i sager om hjælp og støtte efter serviceloven og har de rettigheder, der følger af partsstatus, herunder klageret.

I sager om aflastning og afløsning efter serviceloven er nære pårørende, som ønsker aflastning eller afløsning, som udgangspunkt også part i sagen.

Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget

Kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale område. Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget til borgeren. Beslutningen om hvem, der skal levere hjælpen efter serviceloven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed.

Kommunen er forpligtet til at sikre, at støtten er tilrettelagt på en sådan måde, at borgeren får opfyldt sit behov for hjælp, og borgeren reelt kan modtage støtten, da formålet med støtten ellers ikke kan opfyldes.

Hvis borgeren nægter at modtage nødvendig bevilget støtte, skal kommunen undersøge baggrunden herfor. Borgeren har stadigvæk behov for hjælpen, selvom borgeren ikke vil modtage denne. Et eksempel kan være, at den valgte leverandør - på trods af flere forsøg på at levere socialpædagogisk støtte - ikke formår at etablere den fornødne kontakt til en borger, som har massive angstproblemer. Kommunen bør

som følge af sin omsorgsforpligtelse reagere hurtigt og overveje, om leverandøren har den nødvendige fagkundskab i forhold til borgerens funktionsnedsættelse.

Hvis borgeren ønsker en anden leverandør, fordi borgeren har hørt godt om denne, og der ikke er oplysninger om, at den valgte leverandør ikke kan levere hjælpen, har kommunen ikke pligt til at yde et nyt tilbud. Borgeren kan derfor ikke fremtvinge et frit valg af leverandør ved blot at nægte at tage imod kommunens tilbud om hjælp.

Hvis beslutningen om hvem, der skal udføre støtten eller hjælpen, er væsentlig indgribende for borgeren, er der tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen kan alene tage stilling til, om borgeren får den tilstrækkelig hjælp ved den valgte leverandør. Ankestyrelsen kan ikke i sin prøvelse pege på en anden leverandør.

Det er kommunen, der skal tage stilling til, om beslutningen om valg af leverandør er faktisk forvaltningsvirksomhed eller en afgørelse. Denne vurdering er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, som kan påklages til Ankestyrelsen.

Grænseflade til praktisk hjælp

Principmeddelelse 10-19:

Serviceovens bestemmelse om socialpædagogisk støtte

Kommunen skal yde socialpædagogisk støtte til borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og borgere med særlige sociale problemer, som medfører et behov for hjælp, omsorg, støtte eller optræning og hjælp til udvikling af færdigheder.

Socialpædagogisk støtte bevilges til borgere, der har ressourcer til at kunne klare sig selv på nogle områder, men samtidig har behov for hjælp på andre områder. Bestemmelsen kan også anvendes til opgaver i forbindelse med egenomsorg, hvor borgeren ikke har ressourcer til at klare sig selv.

Hvilken bestemmelse skal hjælpen bevilges efter?

Modsat bestemmelsen om korterevarende rehabiliteringsforløb er der i bestemmelserne om personlig pleje og praktisk hjælp eller socialpædagogisk støtte ikke et krav om, at borgeren skal kunne forbedre sine evner til at varetage opgaverne eller have potentiale til at kunne udvikle sine færdigheder.

Kommunen skal først og fremmest undersøge, hvad formålet med hjælpen er, herunder hvilken type opgave der skal bevilges hjælp til.

Hvis formålet med hjælpen er, at borgeren skal have udført en opgave, der er af rent praktisk karakter, f.eks. rengøring, skal hjælpen bevilges efter bestemmelsen om personlig pleje og praktisk hjælp, uanset hvad borgerens hjælpebehov mere konkret består i, eller om borgeren kan deltage i udførelsen af opgaven.

Det betyder, at hvis borgeren har behov for personlig pleje og praktisk hjælp i form af motivering og guidning af en hjælper ved udførelse af opgaverne, skal hjælpen bevilges efter bestemmelsen om personlig pleje og praktisk hjælp.

Hvis der er tale om personlig pleje eller praktiske opgaver, skal kommunen vurdere, om et rehabiliteringsforløb kan nedsætte behovet for hjælp.

Motivering og guidning ved udførelse af de praktiske og personlige opgaver kan gives efter servicelovens bestemmelse om personlig pleje og praktisk hjælp, når det har sammenhæng med udførelsen af opgaven. Det gælder i de tilfælde, hvor den motiverende snak, guidning m.v. om hjælpeopgaven (f.eks. rengøring, bad m.v.) også har forbindelse til selve udførelsen af den praktiske og personlige opgave. Hjælperen er som udgangspunkt til stede under opgaven.

Hvis der er tale om opgaver, som ikke hører under bestemmelsen om personlig pleje eller hjælp til praktiske opgaver, skal kommunen overveje, om der er et hjælpebehov efter servicelovens bestemmelse om socialpædagogisk støtte. Det kan f.eks. være hjælp til posthåndtering, økonomi, planlægning af struktur i hverdagen, egenomsorg m.v. Hjælperen behøver ikke nødvendigvis at være til stede under udførelsen af de enkelte opgaver.

Grænseflade til ledsagerordningen

Principmeddelelse 52-15:

Der er ikke hjemmel i servicelovens bestemmelse om ledsagelse til, at borgere med funktionsnedsættelse selv kan vælge at anvende ordningen til aktiviteter, der er lægeordineret - eksempelvis fysioterapi i form af bassintræning eller ridefysioterapi.

Det følger af forarbejderne til servicelovens § 97 om ledsagelse, at formålet med ordningen er, at det skal medvirke til integration i samfundet af borgere med betydelig og varigt nedsat funktionsevne ved at give borgerne mulighed for at deltage i selvvalgte fritidsaktiviteter. Borgere med funktionsnedsættelse skal kunne deltage i kulturelle og sociale aktiviteter uden at skulle bede familie eller venner om hjælp.

Hverken forarbejderne til bestemmelsen eller vejledningen hertil understøtter at udvide ledsageordningen til at omfatte aktiviteter, der er lægeordineret, selvom borgeren selv vælger det eller er glad for aktiviteten.

I den konkrete sag var borgeren berettiget til hjælp efter servicelovens § 85 om socialpædagogisk støtte, da han havde en betydelig nedsat fysisk funktionsevne og havde behov for hjælp i omklædningsrummet samt guidning og støtte i vandet i forbindelse med lægeordineret bassintræning.

Grænseflade til behandling

Principmeddelelse 63-17:

Socialpædagogisk støtte spænder over et bredt spektrum af ydelser og kan f.eks. bestå af vejledning, rådgivning og hjælp til at udføre dagligdagens gøremål. Hjælpen bør tage sigte på hjælp til selvhjælp både på det personlige og praktiske plan. For borgere med meget betydelig funktionsnedsættelse kan den personlige omsorg være et mål i sig selv. Også meget intensiv og omsorgsbetinget støtte kan ydes i form af socialpædagogisk støtte.

Samtaler om håndtering af følelser og tanker kan bevilges som socialpædagogisk støtte, hvis det er en del af borgerens behov for eksempelvis guidning og støtte på det personlige og praktiske plan, kommunikation med det offentlige og/eller at skabe struktur i hverdagen. Hvis der derimod er tale om håndtering af

følelser og tanker eksempelvis i forhold til hændelser i fortiden, kan hjælpen ikke bevilges som socialpædagogisk støtte.

Det er derfor afgørende om socialpædagogisk støtte i form af samtaler om, f.eks. håndtering af følelser og tanker knytter sig til behov hos borgeren, der er i overensstemmelse med formålet med socialpædagogisk støtte.

Hvis formålet med samtalerne er f.eks. at yde hjælp til selvhjælp både på det personlige og praktiske plan til at udføre dagligdagens gøremål eller har et mere omsorgsmæssigt sigte, falder samtalerne inden for rammerne af socialpædagogisk støtte.

Har samtalerne primært sigte på at afklare følelser og tanker, der er rettet mod den indre psykiske tilstand, hvor støttebehovet er af overvejende terapeutisk karakter med behov for traditionel psykiatrisk og/eller psykologfaglige kompetencer, ligger det uden for formålet med bestemmelsen. Disse situationer kræver særlige kompetencer og er ikke alene af omsorgsmæssig karakter. Behovet for hjælp skal hér vurderes efter reglerne i anden lovgivning, herunder sundhedsloven.

Hvis en borger med f.eks. Obsessive Compulsive Disorder (OCD) har behov for støtte til at udvikle færdigheder til at åbne døre eller andre handlinger, som den psykiske lidelse forhindrer vedkommende i, vil der kunne bevilges socialpædagogisk støtte hertil. Støtten skal konkret bruges til guidning af konkrete handlinger på trods af den psykiske lidelse.

Har samme borger behov for støtte til samtaler om årsagen til borgerens handlinger, som den psykiske lidelse er skyld i, vil der her være tale om støtte af terapeutisk karakter, der falder udenfor anvendelsesområdet for socialpædagogisk støtte.

VII. De konkrete sager

Personkreds:

Sag 1: Stadfæstelse – Ophør af støtte. Kommunen ophører den socialpædagogiske støtte til vedligeholdelse af talen, da formålet kan opnås på anden vis enten via værested eller besøgsven. Handleplansmål for støtte til fysisk træning anses desuden for opnået. Vi beder kommunen om at tage stilling til anmodning om støtte til motivation i dagligdagen.

Sag 2: Stadfæstelse - Ophør af støtte. Borgeren er døv og ønsker fortsat at modtage støtte til at læse og forstå post. Kommunen henviser til, at borgeren via Center for Døv kan modtage støtte til at for læst post. Kommunen har endvidere bevilget borgeren et individuelt støttetilbud med henblik på at forbedre borgerens evne til at kunne varetage struktur og kommunikere med offentlige myndigheder. Vi stadfæster kommunens afgørelse, da borgerens hjælpebehov fremadrettet kan dækkes via andre tilbud.

Sag 3: Stadfæstelse - Borger er kompenseret for støttebehov til at få tømt postkasse, tjekke e-boks, skylle af og vaske op efter andre regler i serviceloven og beskæftigelsesloven. Kommunen skal ved udløb af tidsbegrænset støtte forholde sig til borgers støttebehov.

Sag 4: Stadfæstelse – Socialpædagogisk støtte til at forstå, hvordan samfundet fungerer og økonomi. Borgeren har deltidsarbejde og kan kommunikere med offentlige myndigheder med tolkebistand og hjælp fra Center for Døve. Kan selv administrere sin økonomi og er tilknyttet en beskæftigelseskonsulent. Borger er på nuværende tidspunkt kompenseret for sit behov for støtte til posthåndtering, at bruge nem-id og kontakte offentlige myndigheder via hjælp fra Center for Døve. Borger er på nuværende tidspunkt kompenseret med samfundets almindelige tilbud bl.a. Center for Døve og Danske Døves Landsforbund.

Sag 5: Stadfæstelse - Ung kvinde med autisme, ADHD, angst og periodevis depression - ikke berettiget til socialpædagogisk støtte efter § 85 efter at have afsluttet en tidsbegrænset støtte efter § 82 b vedrørende almen, daglig livsførelse mv., da hun havde profiteret heraf. Borger vurderes til at kunne klare sig med de strategier, der blev opøvet i den tidsbegrænsede støtte, ligesom hun er tilbudt at henvende sig i kommunens Åben Rådgivning ved behov.

Sag 6: Stadfæstelse - Ikke ret til socialpædagogisk støtte til rengøring, håndtering af økonomi og post, kommunikation med jobcentret og støtte til jobsøgning. Borgeren vurderes at ville kunne få udført rengøringsopgaverne, selvom det sker med større intervaller og til lavere standard end ellers – borger tjekker selv e-boks, lægger penge til side til månedens udgifter, faste regninger er tilmeldt Betalingservice – tilbudt hjælp i Det Åbne Tilbud vedrørende post, borger ikke forstår, og er tilbudt midlertidig støtte efter § 82 b vedrørende kontakten til Jobcentret, der opleves som problematisk.

Sag 7: Stadfæstelse - Ikke længere ret til socialpædagogisk støtte til samtaler vedrørende sociale, familiemæssige og arbejdsmæssige udfordringer samt struktur i dagligdagen. Borger beskrives som ressourcestærk og aktiv i det lokale foreningsliv – bostøtten har hjulpet noget på struktur og været ventil for frustrationer – borger vurderer selv, at hun nu vil kunne klare sig med bostøtte en gang hver anden måned eller en gang i kvartalet – kommunen tilbyder midlertidig støtte til resterende problemer med struktur, helbred og forventningspres – gennem tilbuddet Vendepunktet vil borger få en fast kontaktperson, hvilket borger mener er afgørende.

Sag 8: Stadfæstelse –Kommunen ophører borgers klippekortsordning til socialpædagogisk støtte i bostøttecentret til fortrolige samtaler, fordi borger ikke har benyttet sig af tilbuddet i minimum seks måneder. Kommunen vurderer klagen til at være en ny ansøgning om socialpædagogisk støtte. Borger er kompenseret for sit behov for fortrolige samtaler, ved at borger kan benytte de uvisiterede tilbud i kommunen.

Sag 9: Stadfæstelse - Det drejer sig om en skizofren mand, der er bevilget 1-5 timers støtte om måneden til vejledning og hjælp til motion, madlavning og rengøring og til at skabe sociale kontakter. Kommunen vil ophøre hjælpen. Borger er henvist til psykolog, da samtalerne med borgeren har terapeutisk behandlingskarakter. Borgerens relationsudvikling kan foregå i aktivitetscenter, hvor borger er 3-4 gange om ugen.

Sag 10: Stadfæstelse – Borgeren ønsker støtte i form af bisidderordning ved møder med fx kommunen. Vi stadfæster kommunen afgørelse, da borgeren ikke har angivet et støttebehov, som der kan ydes støtte til via reglen om socialpædagogisk støtte.

Sag 11: Stadfæstelse – støtte til struktur i hverdagen, posthåndtering, varetagelse af økonomi, kommunikation med andre, fornyelse af recepter og håndtering af medicin. Kommunen har tilbudt borger

deltagelse i et gruppebaseret mestringsforløb for voksne med autisme (efter servicelovens § 82 a) samt støtte hos kommunens tilbud bl.a. "Din rådgivning" og "Åben rådgivning", som kan dække borgers behov for støtte.

Sag 12: Stadfæstelse – Borger kan om end med besvær selv varetage tøjvask, madlavning og indkøb. Borger udfører selvstændigt opgaverne, på trods af oplysningen om, at det er uoverskueligt. Borger har endvidere ikke ret til støtte i forbindelse med fastholdelse af træning. Borger kommer således om end med besvær selvstændigt af sted til træning flere gange ugentligt. Derudover har borger ikke ret til støtte i forbindelse med fastholdelse af praktik i beskæftigelsesregi. Vi henviser til, at der ikke er konkrete oplysninger om, at borger har et støttebehov, da borger ikke på nuværende tidspunkt er i praktik via jobcenteret.

Sag 13: Hjemvist – Ikke tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan vurdere, om borgers støttebehov kan kompenseres ved brug af almindelig tolkebistand. Borger har sproglige vanskeligheder og svært ved at begå sig i det danske samfund, eksempelvis i forhold til at læse og agere på post fra offentlige instanser. Kommunen skal undersøge, om borger kan kompenseres ved konsekvent brug af tolkebistand. Kommunen skal følge principperne, som fremgår af principmeddelelse 6-18.

Sag 14: Hjemvisning – Skærpet begrundelsespligt ved ophør af hjælp. Kommunen har ikke begrundet, at den døve borger kan benytte sig af samfundets almindelige tilbud – Kommunen har heller ikke forholdt sig til, om borger har behov for støtte til kontakten til offentlige myndigheder og økonomi.

Sag 15: Hjemvisning – Kommunen har ikke begrundet, at borger ikke er berettiget til socialpædagogisk støtte på baggrund af progredierende muskelsygdom med tiltagende kognitiv svækkelse – kommunen har ikke i tilstrækkelig grad inddraget lægelige oplysninger og begrundet, at borger kan benytte frivillige tilbud om hjælp.

Sag 16: Hjemvisning – Ophør af hjælp. Kommunen har ikke begrundet, at borger ikke længere har behov for socialpædagogisk støtte til ledsagelse i forbindelse med tandlægebehandling. Kommunen har heller ikke undersøgt, om borgers behov for samtaler vil kunne varetages af det værested, som kommunen peger på.

Sag 17: Hjemvisning - Socialpædagogisk støtte til samtaler/møder, posthåndtering, kontakt med diverse instanser, strukturering af hverdagen og aftaler og praktiske gøremål. Kommunen har henvist til, at de fleste opgaver kan varetages af hjemmeplejen. Det er ikke oplyst i sagen, hvordan han med støtte fra hjemmeplejen kan få dækket behovet for hjælp til opgaverne.

Sag 18: Hjemvisning – Sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan vurdere, om borgers manglende motivation skyldes funktionsnedsættelsen, herunder om borgers socialpædagogiske støtte skal ophøre. Borger lider blandt andet af svær dødsangst og PTSD og fremstår med væsentligt nedsat initiativ. Borger er isoleret i hjemmet og er sengeliggende det meste af tiden. Hvis kommunen kommer frem til, at borgerens manglende samarbejde skyldes borgerens nedsatte funktionsevne, skal kommunen undersøge, hvordan hjælpen skal tilrettelægges, så borgeren kan samarbejde og modtage hjælpen. Hvis kommunen finder, at borgeren, på trods af sin funktionsnedsættelse, er i stand til at samarbejde om indsatsmålene, men ikke gør det, skal kommunen vejlede borgeren om konsekvenserne ved fortsat ikke at samarbejde. Kommunen skal i den forbindelse sikre sig, at borgeren er i stand til at forstå vejledningen.

Sag 19: Hjemvisning – Ophør af socialpædagogisk støtte. Ikke tilstrækkelige oplysninger om hvordan kommunen har tilrettelagt støtten, så borger har kunnet modtage den. Sagen er blevet hjemvist og ikke

ophævet, fordi der er grundlag for, at kommunen skal behandle sagen igen. Kommunen lægger vægt på, at borger opholder sig hos sine forældre, og at hjemmevejleder ikke har kunnet komme i kontakt med borger. Kommunen skal undersøge, hvordan støtten kan tilrettelægges, fx om borger har behov for støtte med særlige kompetencer og vurdere borgers samlede støttebehov.

Sag 20: Hjemvisning – Borgeren er diagnosticeret med bipolar affektiv sindslidelse. Kommunen har ikke undersøgt, hvor stort borgers hjælpebehov til struktur i hverdagen og praktiske gøre mål er, og hvor ofte borger har depressive perioder og ikke kan få gjort noget i hjemmet og ikke har noget socialt liv. Kommunen har heller ikke taget konkret stilling til, om behovet for støtte skal dækkes efter andre bestemmelser i serviceloven såsom praktisk hjælp.

Sag 21: Hjemvisning – Socialpædagogisk støtte til posthåndtering, herunder oplæsning og forklaring af posten, og kontakt med diverse instanser. Kommunen giver afslag, da borgeren kan få hjælp til sit behov for støtte til posthåndtering hos et af kommunens væresteder. Ved behov for hjælp til udfyldelsen af en ansøgning kan hun få hjælp hos den myndighed, som har ansvarsområdet for behandlingen af ansøgningen. Det er ikke oplyst i sagen, hvordan hun faktisk kan afhjælpes gennem de tilbud, som kommunen har henvist til.

Sag 22: Hjemvisning – Socialpædagogisk støtte til bl.a. kontakt til offentlige myndigheder. Kommunen havde givet afslag med begrundelse om, at borgeren ikke var i personkredsen til den hjælp, han ønskede, og lagt til grund, at han kunne få hjælp via plejecenteret. Det var ikke tilstrækkeligt klarlagt, at kommunen havde taget stilling til, hvad han søgte om hjælp til, og det fremgik ikke af sagen, at det var undersøgt, om borgeren rent faktisk kunne få hjælp via plejecenteret.

Sag 23: Hjemvisning – Socialpædagogisk støtte til strategi for oprydning/rengøring og håndtering af angst. Kommunen havde givet afslag med begrundelse om, at borgeren ikke var i personkredsen til socialpædagogisk støtte og kunne søge praktisk hjælp samt få støtte via gruppeforløb og kommunal telefon- og åben rådgivning. Det var ikke tilstrækkeligt klarlagt, om borger reelt havde behov for, at støtteperson var til stede under rengøring, og der var ikke tilstrækkelige oplysninger om, hvordan borgeren konkret blev afhjulpet gennem de angivne løsninger.

Sag 24: Hjemvisning – Kommunen giver afslag på socialpædagogisk støtte. Kommunen henviser til, at borgeren er på efterskole, som kommunen vurderer kan støtte borgeren. Kommunen har dog ikke godtgjort, at borgers støttebehov kan imødekommes på efterskole. Kommunen har ikke undersøgt, hvilken støtte efterskolen kan imødekomme at levere.

Sag 25: Hjemvisning – Ikke tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan afgøre, om borger efter reglerne om personlig pleje og praktisk hjælp er tilstrækkeligt kompenseret i forhold til posthåndtering. Borger har tidligere modtaget hjælp til håndtering af post efter reglerne om socialpædagogisk støtte. Kommunen skal undersøge, om borgers behov for hjælp til håndtering af post kan rummes indenfor de rammer, som følger af reglerne om personlig pleje og praktisk hjælp, herunder om der afsat tilstrækkelig tid, når hjælpen blot inkluderes i borgers hidtidige bevilling efter reglerne om personlig pleje og praktisk hjælp.

Sag 26: Hjemvisning - Borger lider af skizoaffektiv psykose mani og sklerose. Har tidligere haft socialpædagogisk støtte og søger nu igen. Bliver bevilget støtte til genetablering af netværk og

energiforvaltning over dagen. Borger ønsker også støtte til andre opgaver herunder brug af IT og hjælp til adm. af flytning. Kommunen har ikke begrundet sagen udover, at det ikke er omfattet af serviceniveauet for socialpædagogisk støtte. Vi hjemviser derfor sagen til fornyet behandling i kommunen.

Sag 27: Hjemvisning - Kommunen har henvist til, at borgers behov for støtte til udpakning af flyttekasser og generel oprydning kan varetages som praktisk hjælp af hjemmeplejen. Det er ikke oplyst i sagen, hvordan borgeren med støtte fra hjemmeplejen kan få dækket behovet for hjælp til opgaverne. Borger oplyser, at hun derudover har behov for støtte til en række andre opgaver, herunder praktiske gøremål. Der foreligger ikke oplysninger om hendes eventuelle behov for støtte til disse opgaver.

Sag 28: Hjemvisning – Socialpædagogisk støtte til bl.a. posthåndtering. Kommunen havde givet afslag med begrundelse om, at borgeren kunne få hjælp på efterskole, hvor han boede. Kommunen havde ikke klarlagt, at borgeren kunne få den nødvendige støtte på skolen, der som udgangspunkt støttede op omkring og ydede støtte til den faglige undervisning.

Udmåling af støtten:

Sag 29: Stadfæstelse - Socialpædagogisk bistand - § 85. Borger ønsker yderligere støtte til ledsagelse i weekenden. Stadfæster da borger kan få nødvendig støtte via sit botilbud.

Sag 30: Stadfæstelse - Borgeren ønsker, at kommunen skal indhente en ny neuropsykologisk undersøgelse. Vi vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, og at borgeren er tilstrækkeligt kompenseret i forhold til hjælpebehov med den støtte, som kommunen har givet borgeren.

Sag 31: Stadfæstelse – Støtte til at gå i fitnesscenter. Borgeren var kompenseret for sit støttebehov ved ledsageordning og tilkendelse af motionscykel. Borgerens hjælpebehov til ledsagelse til fitness kan således dækkes efter andre bestemmelser i serviceloven.

Sag 32: Hjemvisning - Kommunen har lagt vægt på, at borgeren er kompenseret for sit behov for ferie ved, at borger har været på ferie med sin familie. Borgeren ønsker socialpædagogisk støtte til ledsagelse på ferie med sit botilbud. Vi hjemviser, da vi ikke ud fra sagens oplysninger kan vurdere, om borger er kompenseret for sit behov for ferie, herunder om ferien med familien understøtte de samme formål, som borger havde med en ferie sammen med botilbuddet.

Sag 33: Hjemvisning – Kommunen havde ikke godtgjort, at målene med den socialpædagogiske støtte i form af samtaler kunne nås med det halve antal samtaler af, hvad borger havde fået tidligere – dette også i lyset af en forværring af borgers psykiske tilstand – kommunen skulle indhente oplysninger om borgers aktuelle, psykiske tilstand og oplysninger til belysning af, om halveringen af samtalerne har haft negative konsekvenser for borgers muligheder for at opnå de mål, der var for den socialpædagogiske støtte.

Leverandørvalg:

Sag 34: Stadfæstelse – Kommunens beslutning om leverandørskift forhindrer ikke borger i reelt at modtage socialpædagogisk støtte. Der er ikke oplyst om forhold af mere konkret karakter om borgers funktionsnedsættelse/særlige sociale og personlige forhold m.v., der kan begrunde, at borger har et

nødvendigt behov for, at den socialpædagogisk støtte skal udføres af en specifik person. Kommunen har som udgangspunkt frit valg mellem hvem, der udfører det tilbud om støtte, som er bevilget til borgeren.

Sag 35: Stadfæstelse — socialpædagogisk støtte kan varetages af aflastningsinstitution – borgeren er derfor kompenseret.

Sag 36 : Stadfæstelse – Borger modtager fortsat støtte i samme omfang og til samme formål som før, og støtte fra begge leverandører i en overgangsperiode på ca. 1 måned. Der er ikke oplysninger, som kan begrunde, at borger faktisk ikke kan modtage støtten fra den nye/nuværende leverandør. Kommunen har vurderet, at den nye/nuværende leverandør kan dække borgers samlede behov for støtte.

Sag 37: Stadfæstelse – Socialpædagogisk støtte kan leveres på støttecenter – borger er kompenseret med bevilget støtte – kan modtage den socialpædagogiske støtte på støttecenter.

Sag 38: Stadfæstelse - Sagen omhandler ændring af leverandør. Borger tilbydes fortsat samme omfang socialpædagogisk støtte på 4 timer om uge, og den nye leverandør leverer en tilsvarende autistefaglig indsats.

Sag 39: Stadfæstelse - Om ændring af leverandør. Borger ønsker ikke at ændre leverandør, da borger også er bruger af det Værested i andre sammenhænge. Den nye leverandør leverer tilsvarende neuropædagogisk indsats, og vi fastholder kommunens afgørelse på denne baggrund.